

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Всеукраїнська
Аграрна
Рада

ВАР

UAC

Ukrainian
Agri
Council

УМОВИ ОТРИМАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗА ПРОГРАМОЮ 5-7-9% ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОГОВОРАМИ БАНКІВСЬКИХ КРЕДИТІВ

Інформаційний дайджест, підготовлений в рамках проекту «Підтримка агро-ММСП, які постраждали від активних бойових дій або тимчасової окупації рф», що реалізовує ВАР за підтримки Програми USAID АГРО

Законодавче регулювання

Порядок та умови фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва регулюються Постановою КМУ від 24 січня 2020 р. № 28 «Про надання фінансової державної підтримки», якою затверджені:

- порядок надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва;
- порядок надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу;
- порядок надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу.

Крім того, загальні правила надання підтримки встановлено Законом України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”

Загальні умови надання державної підтримки

Підтримку можуть отримати тільки резиденти України, а саме:

фізичні особи-підприємці, які є зареєстровані в Україні, або юридичні особи, кінцеві бенефіціарні власники (контролери) якої є фізичними особами - резидентами України.

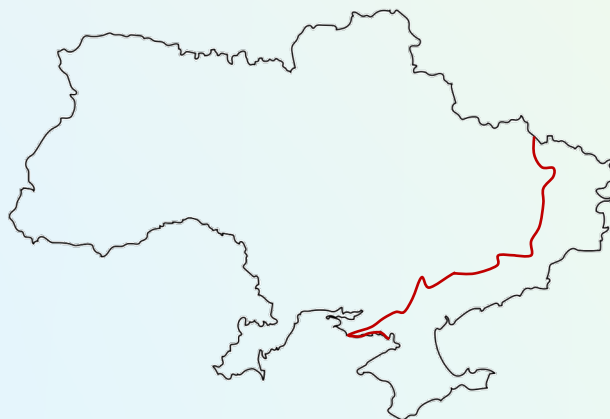
Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» в статті 13 передбачає **випадки, в яких державна підтримка не може бути надана, серед яких треба звернути увагу на наступні:**

- здійснюють виробництво та/або реалізацію алкогольних напоїв (крім виробництва (без додавання спирту) та/або реалізації вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових);
- здійснюють надання в оренду нерухомого майна, що є одним з основних видів діяльності;
- визнані банкрутами або стосовно яких порушено справу про банкрутство;
- перебувають у стадії припинення юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;
- мають заборгованість перед бюджетом, Пенсійним фондом України, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Загальні умови надання державної підтримки

ПІДТРИМКА НЕ МОЖЕ БУТИ НАДАНА

суб'єктам господарювання, які зареєстровані на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації!

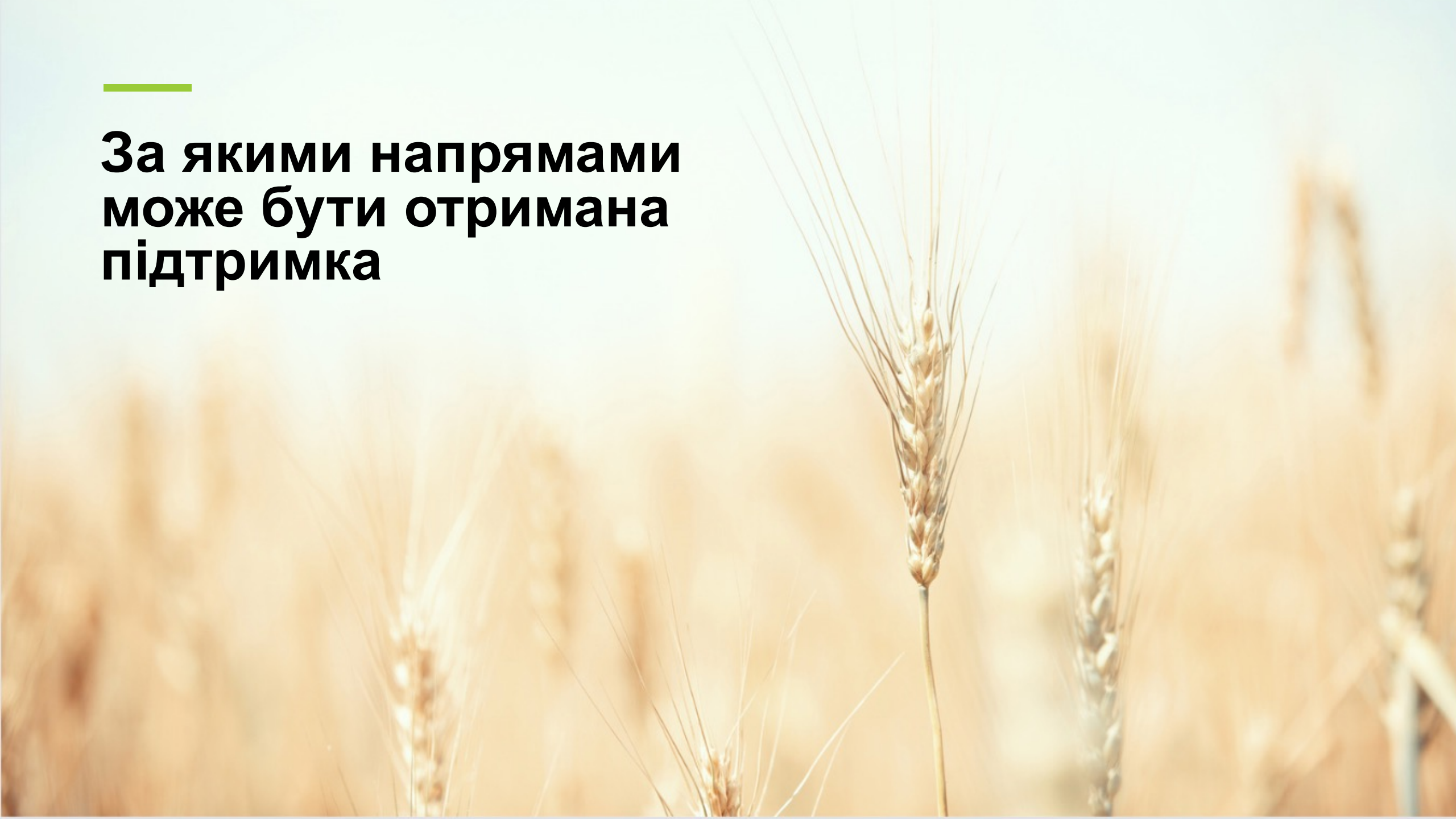
Державна підтримка може бути надана в наступних формах:

**КОМПЕНСАЦІЯ ПРОЦЕНТНОЇ
СТАВКИ ЗА БАНКІВСЬКИМИ
КРЕДИТАМИ**

**НАДАННЯ ФОНДОМ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА (ФРП) ГАРАНТІЙ БАНКАМ
НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ
ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА КРЕДИТАМИ, НАДАНИМИ
СУБ'ЄКТАМ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

в цій презентації не розглядаються гарантії за кредитами, які включені до портфеля кредитів, часткове виконання боргових зобов'язань за яким забезпечується державною гарантією на портфельній основі відповідно до [Порядку надання державних гарантій на портфельній основі](#), затвердженим постановою КМУ від 14 липня 2021 р. № 723

**За якими напрямками
може бути отримана
підтримка**

Пріоритетні напрямки

Законодавство не містить вичерпний перелік напрямів, за якими надається державна підтримка, але виділяє декілька пріоритетних напрямів, для які передбачені пільгові умови.

СІЛЬГОСПВИРОБНИЦТВО

Фінансування суб'єктів підприємництва - сільськогосподарських товаровиробників для провадження сільськогосподарської діяльності

ВІДБУДОВА

Відбудова зруйнованих внаслідок військової агресії основних засобів суб'єктів підприємництва

ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМСТВАМ В ЗОНІ ВИСОКОГО ВОЄННОГО РИЗИКУ

Пріоритетні напрямки

ФІНАНСУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА - СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ ДЛЯ ПРОВАДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НАПРЯМ СІЛЬГОСПВИРОБНИЦТВО)

Сільськогосподарський товаровиробник - юридична особа або фізична особа - підприємець, основною діяльністю якої є виробництво сільськогосподарської продукції та/або розведення риби та її переробка, а також здійснення операцій з її постачання.

В такій діяльності питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менше 75% вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно.

До сільськогосподарських товаровиробників також належать сімейні фермерські господарства, зареєстровані платниками єдиного податку четвертої групи.

Пріоритетні напрямки

ВІДБУДОВА ЗРУЙНОВАНИХ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА (НАПРЯМ ВІДБУДОВА)

Факт руйнації підтверджується відповідними документами (акти руйнувань та пошкоджень із зазначенням їх причини, акти пошкодження (знищення) рухомого майна, витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо відкриття кримінального провадження, реєстрові дані Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, звіт про оцінку майна (акт оцінки майна));

ОКРЕМО ВИДІЛЯЄТЬСЯ ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМСТВАМ В ЗОНІ ВИСОКОГО ВОЄННОГО РИЗИКУ

Така підтримка не виділена в окремий пріоритетний напрямок, але законодавством встановлюються спеціальні пільгові умови для підприємств в зоні високого ризику.

До зон високого воєнного ризику відносяться території, включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, крім м. Києва та Київської області, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, або території, з дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації яких **пройшло менше трьох календарних років** станом на дату укладення кредитного договору.

За цільовим призначенням державна підтримка надається

на інвестиційні цілі (придбання та/або модернізацію основних засобів, здійснення будівництва, реконструкції, ремонту у нежитлових приміщеннях, в яких суб'єкт підприємництва провадить основну господарську діяльність тощо);

на фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємництва.

Законодавством передбачена максимальна сума кредиту, на яку надається державна підтримка

За загальним правилом, це 60 млн. грн. Проте для пріоритетних напрямків встановлена більша сума

€90 млн

с/г виробництво

€150 млн

відбудова

€150 млн

ЗВВР*

* **Максимальна сума кредиту** (кредитів), що надається (надаються) суб'єкту підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів, який провадить господарську діяльність **в зоні високого воєнного ризику**

Максимальний строк кредитування

10 років

максимальний строк кредиту на інвестиційні цілі, на який надається державна підтримка

3 роки

максимальний строк кредиту на фінансування оборотного капіталу

Для кредитів на фінансування оборотного капіталу, наданих суб'єктам підприємництва, які провадять господарську діяльність та/або виробничі потужності яких розміщено (було розміщено) на територіях, включених до **переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією**, затвердженого Мінреінтеграції, крім тих, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації, встановлена можливість пролонгації кредиту на строк до 12 місяців (при цьому загальний строк якого не може перевищувати чотирьох років).

Сільськогосподарські товаровиробники, які отримали кредити в 2022 – 2023 роках на провадження сільськогосподарської діяльності, мають право на продовження строку кредитування за укладеними кредитними договорами до 31 березня 2025 р.

Компенсаційні ставки

Компенсаційна ставка – це розмір процентів за користування банківським кредитом до якого знижується банківська процента ставка за рахунок державної підтримка. Тобто, саме сплата компенсаційної ставки покладається на підприємство, інша частина банківської процентної ставки сплачується за рахунок державної підтримки.

ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ЯКІ ПРОВАДЯТЬ ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЗОНІ ВИСОКОГО ВОЄННОГО РИЗИКУ

1%

річних у перші два роки
кредитування, у подальшому 5%
річних - на інвестиційні цілі

3%

на фінансування
оборотного капіталу

Для суб'єктів підприємництва, які провадять господарську діяльність поза зоною високого воєнного ризику

Кредити на інвестиційні цілі

ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА МІКРОПІДПРИЄМНИЦТВА компенсаційна процентна ставка встановлюється на рівні 7% річних, та може бути знижена до 5% річних за умови створення не менше двох нових робочих місць протягом періоду, що завершується першим повним календарним кварталом кредитування

ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ СЕРЕДЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА компенсаційна процентна ставка встановлюється на рівні 9% річних, у випадку створення нових робочих місць може бути знижена до 7%.

Кредити на фінансування оборотного капіталу

За кредитами, наданими на фінансування оборотного капіталу, за виключенням ряду пріоритетних напрямів, в тому числі **Відбудови**, компенсаційна ставка становить 13% річних.

За кредитами на **фінансування оборотного капіталу за напрямком Відбудова** розмір компенсаційної ставки становить 7% для мікро та малого бізнесу, 9% - для середнього бізнесу.

За кредитами на **фінансування оборотного капіталу, наданих фізичній особі – підприємцю**, компенсаційної ставка становить 15% річних.

У період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування умови для приросту нових та збереження робочих місць та вимоги щодо проведення аналізу та подання відповідної звітності суб'єктом підприємництва можуть не застосовуватися.

Сплата комісій за кредитний договір

Зазвичай, окрім сплати процентної ставки, кредитні договори передбачають сплату комісій.

ЗА КРЕДИТАМИ, НА ЯКІ НАДАЄТЬСЯ ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА, ВСТАНОВЛЕНІ ТАКІ МАКСИМАЛЬНІ СУИ КОМІСІЙ:

0,75%

суми суми наданого кредиту
одноразова комісія за надання
кредиту

0,5%

річних суми заборгованості від плати
за отримання гарантії ФРП суб'єктом
підприємництва за кредитом (якщо
за таким кредитом надається
портфельна гарантія ФРП)

ЗА ТАРИФОМ

плати страховику за страхування
фінансових ризиків за кредитним
договором, передбаченого
відповідним договором страхування

0,75%

сукупно комісії, що
покривають операційні
витрати уповноваженого
банку з обслуговування
кредиту за весь період

Кредитний договір не може містити умови про сплату суб'єктом підприємництва уповноваженому банку інших комісій за надання та/або обслуговування кредиту, крім визначених вище.

Якщо кредитний договір за кредитом, за яким надається компенсація відсотків, одночасно включений до портфеля кредитів, часткове виконання боргових зобов'язань за яким забезпечується державною гарантією на портфельній основі, розміри, умови та порядок сплати комісій за таким кредитом встановлюються Порядком надання державних гарантій на портфельній основі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 723 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 58, ст. 3604).

Умови надання гарантії уповноваженому банку Фондом розвитку підприємництва (ФРП)

За кредитом, наданим, суб'єкту підприємництва, ФРП може надати надана часткова гарантія. Часто гарантія надається разом з державною підтримкою у вигляді компенсації відсотків, але іноді гарантія ФРП може бути застосована окремо.

Фонд надає гарантію в розмірі та за таких умов:

50%

основної суми заборгованості за кредитом суб'єкта підприємництва, що належить до діючого та/або новоствореного бізнесу, для суб'єкта підприємництва, що провадить господарську діяльність, надає послуги на іншій території України

80%

основної суми заборгованості за кредитом суб'єкта підприємництва, що належить до діючого та/або новоствореного бізнесу, для суб'єкта підприємництва, що провадить господарську діяльність, надає послуги (за винятком надання послуг дистанційно) в зоні високого воєнного ризику;

Важливо розуміти, що сплата ФРП коштів за гарантією банку у випадку не виконання боржником своїх зобов'язань за кредитом, не звільняє самого боржника від подальшого виконання зобов'язань перед банком.